

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності
Кафедра суспільно-гуманітарних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СОЦІОЛОГІЯ

освітньо-професійної програми **Середня освіта (Фізична культура)**
підготовки **бакалавра**
за галуззю знань **01 Освіта/Педагогіка**
спеціальності **014 Середня освіта**
за предметною спеціальністю **014.11 Середня освіта (Фізична культура))**

Вінниця 2025

Робоча програма освітнього компонента Соціологія з підготовки бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта за предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура). 17 ст.

РОЗРОБНИК

Ігор КУШКО, доктор філософії, доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук.

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності «28» серпня 2025, протокол № 1

Голова д-р. пед. наук, професор кафедри науково-природничих та математичних дисциплін
Наталя МИСЛІЦЬКА

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Середня освіта (Фізична культура)

 канд. наук з фізичного виховання та спорту
Юлія ПАЛАМАРЧУК

Робочу програму розглянуто і схвалено на засідання кафедри суспільно-гуманітарних наук
«27» серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувач кафедри суспільно-гуманітарних наук

 доктор філософії, доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук Ігор КУШКО

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти / освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>01 Освіта/Педагогіка</i>	Статус освітнього компонента <i>Вибірковий</i>		
	Спеціальність <i>014.11 Середня освіта (Фізична культура)</i>			
Змістових модулів - 4	Ступінь вищої освіти – бакалавр/ <i>або</i> освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: 4		
		Семестр: 6-й; 7-й		
Загальна кількість годин -120		Лекції 22 год	Семінари 32 год	Практ./лаб. 20
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних- <i>7 сем. – 2 год.; 8 сем. – 3 год.</i>		Самостійна робота 46		
самотійної роботи здобувача освіти – <i>7 сем. – 1,25 год; 8 сем. – 1,85 год.</i>		Вид контролю: залік		

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1.Мета, завдання освітнього компонента

Мета: формування у студентів соціологічного мислення та системи знань про закономірності функціонування та розвитку суспільства, а також вироблення навичок аналізу соціальних аспектів фізичної культури та спорту.

Завдання:

— Ознайомити студентів з основами соціологічної теорії, її категоріальним апаратом та методами дослідження.

— Сформувати уявлення про суспільство як цілісну соціальну систему, її структуру та інститути.

— Розкрити соціальну природу фізичної культури та спорту, їхні функції та роль у сучасному світі.

— Навчити застосовувати соціологічні підходи для аналізу соціальних проблем у сфері спорту (нерівність, девіантна поведінка, комерціалізація тощо).

— Розвинути навички проведення прикладних соціологічних досліджень у спортивній галузі.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі освіти, що передбачає застосування теорій та методів психолого-педагогічних наук, медико-біологічних наук, фізичного виховання і спорту, біомеханіки і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

2.2.2. Загальні компетентності.

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК4. Здатність до аналізу та оцінки сучасних соціальних, освітньо-культурних процесів та явищ.

ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК5. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді та автономно.

ЗК8. Здатність спілкуватися, вести дискусію державною мовою як усно, так і письмово, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах.

ЗК13. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

2.2.3. Спеціальні (фахові) компетентності;

ФК2. Здатність розкривати предметно-структурні зв'язки педагогічних, культурологічних, частково-методичних понять.

ФК5. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності фізкультурної, спортивно-масової, оздоровчої педагогічної діяльності.

ФК7. Здатність здійснювати добір методів і засобів діагностування, корекції

особистісного розвитку учнів, педагогічного супроводу процесів соціалізації та професійного самовизначення фізично обдарованих учнів.

ФК9. Уміння свідомо обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності.

2.2.4. Предметні компетентності:

ПК2. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ПК3. Здатність використовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування грамотності у фізичній культурі, здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, фізичних (рухових) якостей різних вікових груп і самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПК6. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності, здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, зокрема за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ПК8. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, комунікативність.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання за ОПП.

РН5. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

ПРН4. Знати закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності. Знати біологічні, соціальні, психологічні та ін.

фактори збереження здоров'я, біологічні, соціальні, психологічні, духовні фактори, що обумовлюють значущість професії фахівця в галузі фізичного виховання. Знати основні принципи користування сучасними інформаційними технологіями для вирішення професійних завдань. Знати основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН5.Здатність застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації, професійного самовизначення учнів.

ПРН7.Розуміти значення культури як форми людського існування, вміти цінувати мультикультурність, керуватися у педагогічній діяльності принципами поваги, толерантності, діалогу і співробітництва; використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, усвідомленого емоційного реагування; формувати свідоме ставлення до фізичної активності та здорового способу життя.

ПРН8.Використовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології для формування рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей учнів; уміти здійснювати пошук, аналіз й оцінку інформації, зокрема за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом; дотримуватись академічної доброчесності під час створення та використання електронних освітніх ресурсів.

ПРН10.Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку; усвідомлювати цінність знань та прагнення до професійного самовдосконалення і саморозвитку; ефективно працювати в педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях; формувати ціннісні ставлення в учнів в процесі їхнього навчання, виховання і розвитку; володіти методами й формами просвітницької роботи в галузі фізичної культури серед учнів, вчителів, батьків.

ПРН18.Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН19.Налагоджувати духовну спільність, співпереживання і співпрацю учнів і вихованців, ефективно працювати в учнівському і педагогічному колективах освітнього закладу, інших спортивних об'єднаннях.

3. Програма освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Основи соціологічного знання

Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Об'єкт, предмет та структура

Соціологія, суспільство, наука, об'єкт соціології, предмет соціології, структура соціології, функції соціології, методи соціології, макросоціологія, мікросоціологія, соціальний факт, соціальна дія, соціальні відносини, соціальна взаємодія, соціальний закон, соціальна реальність, соціологічна уява, парадигма, теоретична соціологія, емпірична соціологія, галузева соціологія,

Огюст Конт, позитивізм, пізнавальна функція, прогностична функція, соціальна інженерія, соціальна статика, соціальна динаміка, соціальна проблема.

Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки. Класичні теорії

Огюст Конт, Герберт Спенсер, Карл Маркс, Еміль Дюркгейм, Макс Вебер, Георг Зіммель, позитивізм, соціальний еволюціонізм, історичний матеріалізм, класова боротьба, відчуження, базис і надбудова, соціальний факт, механічна солідарність, органічна солідарність, аномія, колективна свідомість, функціоналізм, самогубство, розуміюча соціологія, соціальна дія, ідеальний тип, раціоналізація, бюрократія, протестантська етика, формальна соціологія, класичний етап.

Змістовний модуль 2. Особистість, культура та соціальні інститути

Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація

Суспільство, соціальна система, соціальна структура, соціальна стратифікація, соціальна нерівність, соціальний інститут, соціальна спільнота, соціальна група, соціальний статус, соціальна роль, клас, страта, каста, стан, соціальна мобільність, вертикальна мобільність, горизонтальна мобільність, соціальні ліфти, маргінальність, люмпен, традиційне суспільство, індустріальне суспільство, постіндустріальне суспільство, відкрите суспільство, закрите суспільство, функціоналізм, престиж, влада, багатство.

Тема 4. Соціологія культури. Культура як соціальний феномен

Культура, соціологія культури, матеріальна культура, духовна культура, цінності, норми, звичаї, традиції, символи, мова, ритуали, артефакти, висока культура, народна культура, масова культура, елітарна культура, субкультура, контркультура, культурні зміни, культурна дифузія, акультурація, асиміляція, культурний лаг, культурний шок, мультикультуралізм, етноцентризм, культурний релятивізм, глобалізація, культурна ідентичність, культурний капітал.

Тема 5. Соціалізація особистості. Соціальні ролі та статуси

Соціалізація, особистість, індивід, первинна соціалізація, вторинна соціалізація, ресоціалізація, десоціалізація, агенти соціалізації, сім'я, школа, ЗМІ, соціальний статус, соціальна роль, приписаний статус, досягнутий статус, статусний набір, рольовий набір, рольовий конфлікт, "дзеркальне Я" (Ч. Кулі), узагальнений інший (Дж. Мід), ідентичність, самосвідомість, соціальна адаптація, конформізм, девіантна поведінка, соціальний контроль.

Змістовний модуль 3. Спеціальні галузі соціології: Соціологія спорту

Тема 6. Спорт як соціальний інститут та соціальне явище

Спорт, соціологія спорту, соціальний інститут, фізична культура, змагальність, інституціоналізація, правила, професійний спорт, аматорський спорт, масовий спорт, спорт і політика, спорт і економіка, спорт і ЗМІ, олімпізм, П'єр де Кубертен, Fair play, цінності спорту, спортивні організації, глобалізація спорту, комерціалізація, спортивна індустрія, спортивний менеджмент, спортивне видовище, агональність, міграція спортсменів,

спортивна політика держави, спортивна інфраструктура.

Тема 7. Соціальні функції спорту в сучасному суспільстві

Функції спорту, дисфункції спорту, функція соціалізації, соціальна інтеграція, соціальний контроль, оздоровча функція, комунікативна функція, видовищна функція, престижна функція, економічна функція, виховна функція, формування національної ідентичності, соціальна мобільність, патріотичне виховання, "м'яка сила" (soft power), соціальна згуртованість, зняття напруги, міжнародні відносини, надмірний націоналізм, корупція в спорті, допінг, нерівний доступ до спорту, соціальний ліфт.

Тема 8. Спорт і соціалізація. Спортивні субкультури (фанати, спортсмени)

Соціалізація через спорт, спортивна субкультура, фанати, ультрас, футбольні хулігани, агенти соціалізації, тренер, команда, гендерна соціалізація, цінності спорту, дисципліна, колективна ідентичність, групова динаміка, лідерство в спорті, символіка, ритуали, сленг, насильство вболівальників, расизм у спорті, конформізм, девіація, корпоративна культура клубу, спортивний колектив, спортивний характер, тілесність.

Тема 9. Соціальні проблеми сучасного спорту: комерціалізація, гендерна нерівність, допінг

Комерціалізація, гендерна нерівність, допінг, WADA, корупція, договірні матчі, насильство в спорті, расизм, медіатизація, спонсорство, трансферний ринок, гендерні стереотипи, нерівна оплата праці, сексуалізація, дитячий спорт, рання спеціалізація, експлуатація, міграція спортсменів, спортивна політика, соціальна справедливість, політизація, націоналізм, здоров'я спортсменів.

Змістовний модуль 4. Методологія та методика соціологічних досліджень

Тема 10. Програма соціологічного дослідження. Вибірковий метод

Програма дослідження, соціологічне дослідження, проблема, об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, операціоналізація понять, вибірка, генеральна сукупність, репрезентативність, помилка вибірки, ймовірнісна вибірка, неймовірнісна вибірка, проста випадкова вибірка, систематична вибірка, стратифікована вибірка, кластерна вибірка, квотна вибірка, метод "снігової кулі", одиниця спостереження, обсяг вибірки, методологія, методика, інструментарій, пілотажне дослідження.

Тема 11. Методи збору соціологічної інформації: опитування, аналіз документів, спостереження

Метод збору інформації, опитування, анкетування, інтерв'ю, респондент, інтерв'юер, анкета, відкрите запитання, закрите запитання, фокус-група, аналіз документів, контент-аналіз, спостереження, включене спостереження, невключене спостереження, експеримент, соціометрія, валідність, надійність, первинна інформація, вторинна інформація, якісні методи, кількісні методи, польове дослідження, щоденник спостерігача, гайд інтерв'ю.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	аудиторні	у тому числі			практичні самост. робота
лекції			семінари			
7 семестр						
Змістовний модуль 1. Основи соціологічного знання, кількість балів						
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Об'єкт, предмет та структура.	9	6	2	2	2	3
Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки. Класичні теорії.	10	6	2	2		4
Модульна контрольна робота 1					2	
Разом за змістовим модулем 1	19	12	4	4	4	7
Змістовний модуль 2. Особистість, культура та соціальні інститути, кількість балів						
Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація.	13	8	2	4	2	5
Тема 4. Соціологія культури. Культура як соціальний феномен.	10	6	2	2	2	4
Тема 5. Соціалізація особистості. Соціальні ролі та статуси.	10	4	-	4		4
Модульна контрольна робота 2					2	
Разом за змістовим модулем 2	33		4	10	6	13
Разом за семестр	52		8	14	10	20
8 семестр						
Змістовний модуль 3. Спеціальні галузі соціології: Соціологія спорту						
Тема 6. Спорт як соціальний інститут та соціальне явище.	10	6	2	2	2	4
Тема 7. Соціальні функції спорту в сучасному суспільстві.	8	4	2	2		4
Тема 8. Спорт і соціалізація. Спортивні субкультури (фанати, спортсмени).	12	6	2	4		4
Тема 9. Соціальні проблеми сучасного спорту: кормеціалізація, гендерна рівність, допінг.	11	6	2	4		5
Модульна контрольна робота 3					2	

Разом за змістовим модулем 3	41		8	12	4	17
Змістовний модуль 4. Методологія та методика соціологічних досліджень, кількість балів						
Тема 10. Програма соціологічного дослідження. Вибірковий метод.	10	6	2	2	2	4
Тема 11. Методи збору соціологічної інформації: опитування, аналіз документів, спостереження.	17	12	4	4	2	5
Модульна контрольна робота 4					2	
Разом за змістовим модулем 4	27		6	6	6	9
Разом за семестр	68		14	18	10	26
Усього годин	120		22	32	20	46

5. Теми семінарських занять

№ з/п	№ модуля / теми	Назва теми	К-ть годин
1	1/1	Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Об'єкт, предмет та структура.	2
2.	1/2	Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки. Класичні теорії.	2
3	2/1	Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація.	4
4	2/2	Тема 4. Соціологія культури. Культура як соціальний феномен.	2
5	2/3	Тема 5. Соціалізація особистості. Соціальні ролі та статуси.	4
6	3/1	Тема 6. Спорт як соціальний інститут та соціальне явище.	2
7	3/2	Тема 7. Соціальні функції спорту в сучасному суспільстві.	2
8	3/3	Тема 8. Спорт і соціалізація. Спортивні субкультури (фанати, спортсмени).	4
9	3/4	Тема 9. Соціальні проблеми сучасного спорту: комерціалізація, гендерна нерівність, допінг.	4
10	4/1	Тема 10. Програма соціологічного дослідження. Вибірковий метод.	2
11	4/2	Тема 11. Методи збору соціологічної інформації: опитування, аналіз документів, спостереження.	4
Разом			32

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ модуля / теми	Назва теми	К-ть годин
1	1/1	Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Об'єкт,	2

		предмет та структура.	
2.	1/2	Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки. Класичні теорії.	2
3	2/1	Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація.	2
4	2/2	Тема 4. Соціологія культури. Культура як соціальний феномен.	2
5	2/3	Тема 5. Соціалізація особистості. Соціальні ролі та статуси.	2
6	3/1	Тема 6. Спорт як соціальний інститут та соціальне явище.	2
7	3/3	Тема 8. Спорт і соціалізація. Спортивні субкультури (фанати, спортсмени).	2
8	4/1	Тема 10. Програма соціологічного дослідження. Вибірковий метод.	2
9	4/2	Тема 11. Методи збору соціологічної інформації: опитування, аналіз документів, спостереження.	4
Разом			20

7. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	№ модуля / теми	Назва теми	К-ть годин
1	1/1	Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Об'єкт, предмет та структура.	3
2.	1/2	Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки. Класичні теорії.	4
3	2/1	Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація.	5
4	2/2	Тема 4. Соціологія культури. Культура як соціальний феномен.	4
5	2/3	Тема 5. Соціалізація особистості. Соціальні ролі та статуси.	4
6	3/1	Тема 6. Спорт як соціальний інститут та соціальне явище.	4
7	3/2	Тема 7. Соціальні функції спорту в сучасному суспільстві.	4
8	3/3	Тема 8. Спорт і соціалізація. Спортивні субкультури (фанати, спортсмени).	4
9	3/4	Тема 9. Соціальні проблеми сучасного спорту: комерціалізація, гендерна нерівність, допінг.	5
10	4/1	Тема 10. Програма соціологічного дослідження. Вибірковий метод.	4

11	4/2	Тема 11. Методи збору соціологічної інформації: опитування, аналіз документів, спостереження.	5
Разом			46

9. Методи та технології навчання (зазначається потрібне)

Методи викладання освітнього компонента Соціології спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Засоби навчання, які застосовуються при викладанні дисципліни, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального матеріалу з Соціології застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.

3. Імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі.

4. Проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, індивідуальний тренінг, комп'ютерні програми тощо); діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні у взаємодіючих дидактичних системах суб'єкт-суб'єктного рівня.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність

За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький.

За функцією: усне викладання матеріалу, закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю.

10. Методи та форми контролю

Методами та формами контролю результатів навчання є (зазначити ті, що підходять}: екзамени; комплексні іспити; стандартизовані тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Поточний контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях, практичну та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово чи усно) або заліку (письмово/усно або шляхом тестування). Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку.

Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС - A, B, C, D, E, F, FX, F).

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Критерії та засоби оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина та дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів освіти); засоби письмового контролю (тестові завдання, контрольні роботи, ситуаційні задачі), індивідуальні завдання – написання рефератів.

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, поточну підготовку студентів до аудиторних занять та визначити рівень

засвоєння навчального матеріалу окремої теми. Підсумкова оцінка виставляється після складання заліку за рейтинговими показниками.

Норми і критерії оцінювання знань запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно» (рівень досягнень А, бали 90-100). Здобувач освіти відповідно до програми виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив креативність та вміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мови, здатний до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Оцінка «добре» (рівень досягнень В, бали 82 - 89). Здобувач освіти міцно засвоїв програмний матеріал, вміє логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з дисципліни, точно формулює означення й правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом дисципліни, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.
Оцінка «добре» (рівень досягнень С, бали 75 - 81). Здобувач освіти виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив вміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал. Знання здобувача освіти з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він допускає недоліки, які може самостійно виправити.
Оцінка «задовільно» (рівень досягнень D, бали 64 - 74). Здобувач освіти виявив знання основного навчального матеріалу в необхідному для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, вияв поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, давав неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, виявив вміння репродуктивного вирішення практичних завдань, у процесі їхнього виконання допускав суттєві помилки, які міг усунути лише за допомогою викладача.
Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень Е, бали 60 - 63). Здобувач освіти володіє навчальний матеріал поверхово й фрагментарно.
Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень FХ, бали 35 - 59). Здобувач освіти не засвоїв переважної частини програмного матеріалу, має поверхове, фрагментарне уявлення про дисципліну, допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не

давав відповіді, не здатний використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного складання.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень F, бали 1 - 34). Здобувач освіти не опанував навчальним матеріалом, не має знань із більшої його частини, не дає відповіді на більшість поставлених завдань, не спроможний самостійно опанувати програмним матеріалом і потребує повторного вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

7 - семестр

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА							Сума
Змістовий модуль 1 45 б.			Змістовий модуль 2 55 б				
T1	T2	МКР	T3	T4	T5	МКР	100
10	10	25	10	10	10	25	

8 - семестр

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА								Сума
Змістовий модуль 3 45 б.					Змістовий модуль 4 35 б			
T6	T7	T8	T9	МКР	T10	T11	МКР	100
7	7	7	9	15	10	10	15	

Шкала оцінювання

№ з/п	Сума балів підсумкового контролю	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
			Для екзамену	Для заліку
1.	90-100	A	відмінно	зараховано
2.	82-89	B	добре	
3.	75-81	C	добре	
4.	64-74	D	задовільно	
5.	60-63	E	задовільно	
6.	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту

11. Рекомендована література

11.1. Базова

1. Гіденс Е. Соціологія / пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник. Київ : Основи, 1999. 726 с.
2. Городяненко В. Г. Соціологія : підручник. Київ : Академія, 2012. 544 с.
3. Гуменюк В. В. Соціологія спорту : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2016. 248 с.
4. Лукашук В. І. Соціологія спорту : навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. 112 с.
5. Павліченко П. П., Литвиненко Д. В. Соціологія : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2020. 440 с.
6. Піча В. М. Соціологія: загальний курс : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2000. 248 с.
7. Ручка А. О., Танчер В. В. Курс історії теоретичної соціології : навчальний посібник. Київ : Наукова думка, 1995. 223 с.
8. Соціологія : підручник / Н. П. Осипова, В. Д. Воднік, Г. І. Клімова та ін. ; за ред. Н. П. Осипової. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 332 с.
9. Хто і як робить соціологію / за ред. В. Л. Осовського. Київ : Ін-т соціології НАН України, 2011. 240 с.
10. Черниш Н. Й. Соціологія : курс лекцій. Львів : Кальварія, 2009. 488 с.

11.2. Допоміжна

1. Андрущенко В. П., Горlach М. І. Соціологія: наука про суспільство : навчальний посібник. Харків : Рубікон, 2001. 544 с.
2. Бурдьє П. Про телебачення та журналістику / пер. з фр. А. Рєпи. Київ : Прагматика, 2002. 157 с.
3. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / пер. з нім. О. Погорілого. Київ : Наш Формат, 2018. 240 с.
4. Еліас Н., Даннінг Е. Боротьба і видовище. Спорт і напруга у процесі цивілізації / пер. з англ. В. Сагана. Київ : Дух і літера, 2021. 376 с.
5. Загальна соціологія : хрестоматія / уклад. Л. І. Іванова, В. А. Погорілий. Київ : Богдана, 2008. 608 с.
6. Зборовский Г. Е. Общая социология : учебник. 3-е изд., испр. и доп. Москва : Гардарики, 2004. 592 с.
7. Макеєв С. О. Соціальні інститути: класичні тлумачення та сучасні підходи до вивчення. Київ : Ін-т соціології НАН України, 2003. 112 с.
8. Рітцер Дж. Сучасні соціологічні теорії / пер. з англ. І. Шматко. Київ : К.І.С., 2019. 912 с.
9. Якуба О. О. Соціологія : навчальний посібник. Харків : Константа, 1996. 192 с.

11.3. Інтернет- ресурси

1. Бібліотека Інституту соціології НАН України. URL: <http://www.i-soc.com.ua/library>

2. Електронний архів наукового журналу «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: <https://stmm.in.ua/archive.html>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Соціологічна асоціація України : офіційний сайт. URL: <https://sau.in.ua>
5. Соціологічна бібліотека : безкоштовні книги з соціології. URL: <http://socium.info>
6. Міністерство молоді та спорту України : офіційний сайт. URL: <https://mms.gov.ua>